

Vaidalyaprakaraṇa

Nāgārjuna

TRACTAT SOBRE LA SUBTIL TRITURACIÓ

De Nāgārjuna

1.

El Tractat sobre la Subtil Trituració es presenta amb l'objectiu d'eliminar l'arrogància d'aquells qui estan àvids de discussions a causa del seu coneixement de la lògica.

S'ha dit que tots aquells qui s'enfronten en aquesta matèria lògica afirmen sempre que les setze categories existeixen més enllà de qualsevol dubte:

1. Els instruments del coneixement vàlid.
2. L'objecte.
3. El dubte.
4. El motiu.
5. L'exemple.
6. La conclusió acceptada.
7. Les proposicions.
8. El raonament.
9. La determinació.
10. El debat.
11. La controvèrsia.
12. L'enfrontament.
13. La fal·làcia.
14. El sofisma.
15. La replica irrellevant.
16. La derrota de l'oponent.

Però els śūnyatāvādins, com que no s'adhereixen a res, no accepten aquestes categories sobre els instruments del coneixement vàlid, etc.

2.

Els instruments del coneixement vàlid i l'objecte, ambdós, són confosos.

L'existència dels instruments del coneixement vàlid i de l'objecte, d'ambdós, es compresa de forma confusa, perquè únicament quan l'objecte existeix, els instruments del coneixement vàlid esdevenen instruments del coneixement vàlid; i també únicament quan els instruments del coneixement vàlid existeixen, l'objecte esdevé objecte. Així els instruments del coneixement vàlid s'estableixen en dependència de l'objecte; i també l'objecte s'estableix en dependència dels instruments del coneixement vàlid. En conseqüència, els instruments del coneixement vàlid esdevenen l'objecte de l'objecte, i l'objecte també esdevé els instruments del coneixement vàlid dels instruments del coneixement vàlid. Així, ambdós existeixen únicament a partir de la mútua relació de dependència. A partir d'això els instruments del coneixement vàlid s'originen quan ambdós existeixen i l'objecte s'origina quan ambdós existeixen; per tant, ambdós són confosos.

3.

No s'estableixen, com a existents, fora de si mateixos.

Si els instruments del coneixement vàlid i l'objecte, ambdós, s'establissin com a existents amb naturalesa pròpia, com que ambdós s'originen a partir dels instruments del coneixement vàlid i de l'objecte perquè s'estableixen en una relació de dependència, es produirien l'un a l'altre el naixement, aquest és el significat del tractat. Per tant, no s'estableixen, com a existents, fora de si mateixos.

D'altra banda:

4.

Existent, no existent o d'ambdues formes, l'entitat no és dependent.

Si l'entitat s'establís en dependència, llavors no existiria com a entitat existent, entitat no existent o cap dels dos. Entre aquestes alternatives, l'entitat existent no és dependent perquè existeix; una olla que existeix no depèn de qualsevol altra entitat, com el fang, etc.; l'entitat no existent no depèn perquè no existeix, com l'absurda conseqüència que la banya de la llebre, etc., resulti dependent. L'entitat existent i no existent no és dependent perquè existirien errors previs.

S'ha dit: de la mateixa manera que la balança, etc., no existeix, i per tant, allò que s'ha de mesurar no es compren, també si els instruments del coneixement vàlid no existissin l'objecte tampoc no seria comprés. Si això s'ha dit, s'ha de replicar:

5.

Això no és així perquè resultaria l'absurda conseqüència de la regressió a l'infinit.

S'ha afirmat que sense els instruments del coneixement vàlid, l'objecte no s'estableix com a existent. Com es pot afirmar que sense els instruments del coneixement vàlid, els instruments del coneixement vàlid s'han establert com a existents ? En aquest cas és necessari expressar també la prova especial de la diferència. S'ha dit que tots els objectes són establerts, com a existents, a partir dels instruments del coneixement vàlid, llavors resulta l'absurda conseqüència d'uns instruments del coneixement vàlid sent establerts a partir d'uns altres instruments del coneixement vàlid diferents d'aquells que succeeixen, i, per tant, uns instruments del coneixement vàlid que pertanyen als objectes.

Si els instruments del coneixement vàlid no s'estableixen, com a existents, a partir dels instruments del coneixement vàlid, llavors la posició que tots els objectes s'estableixen, com a existents, a partir dels instruments del coneixement vàlid és eliminada.

6.

En relació als instruments del coneixement vàlid, no existeixen instruments del coneixement vàlid. Considerant això, els instruments del coneixement vàlid, com la llum d'una llàntia, s'estableixen a si mateixos i a d'altres.

De la mateixa manera que la llum d'una llàntia s'il·lumina a si mateixa i a d'altres, també els instruments del coneixement vàlid s'estableixen a si mateixos i a d'altres. Per aquesta raó, no existeix la possibilitat de la regressió a l'infinit com a un error de la llum d'una llàntia, etc.

S'ha dit:

7.

La llum d'una llàntia, sia connectada o no connectada amb la foscor, no il·lumina.

La llum d'una llàntia, no il·lumina sent connectada amb la foscor, ni il·lumina sense ser connectada. La llum d'una llàntia no pot il·luminar sent

connectada amb la foscor, ja que la connexió no és possible perquè la llum d'una llàntia i la foscor no es connecten al ser contraris. Quan la llum d'una llàntia existeix, no existeix la foscor; en conseqüència, com podria eliminar la llum d'una llàntia o il·luminar la foscor ?

Tampoc no pot il·luminar, no sent connectada, com l'espasa que no està en contacte i per tant, no talla.

8.

S'ha dit que això pot succeir com la nociva influència dels planetes. No és així, perquè és contradictori amb l'exemple de la llum.

El mal produït a Devadatta, etc. pels planetes, sent en contacte amb ells, els perjudica o s'apodera del seu cos, etc., però el perjudici produït per la llum d'una llàntia no existeix en la foscor. Com pot ser similar el mal produït pels planetes ?

Els planetes, etc., actuen en els homes, etc., perquè aquests posseeixen un cos; el foc, la sogra, l'enfermetat, la serp, la plaga, etc., perjudiquen exclusivament aquells qui posseeixen un cos. No és així en el cas de la llum d'una llàntia.

En conseqüència, no existeix similitud entre els dos elements comparats: el cas dels planetes i el cas de la llum d'una llàntia. D'altra banda, la llum d'una llàntia que està a una gran distància no perjudica el cos i els sentits, etc., de la foscor perquè no existeixen. Per aquesta raó, l'exemple dels planetes, com no existeix contacte, no és convenient per la demostració.

Si la llum d'una llàntia, sense contacte amb la foscor i situada aquí, pogués il·luminar, eliminaria la foscor que pertany a l'interior de les coves de totes les muntanyes o l'il·luminaria. Mai no s'ha vist una entitat o ha estat admesa en aquest món.

9.

En el teu tractat, els investigadors entre els habitants del món són considerats com els lleons, etc.

Aquí, 'habitants del món' vol dir: dels nens, etc. fins els cuidadors de vaques. 'Investigadors' vol dir: Viṣṇu, Śiva, Brahmā, Kapila, Ulūka, Vyāsa, Vasiṣṭha, Vyāghra, Samrddha, Gagara i Māṭhara, etc. Aquesta matèria, en relació a la qual ells són de la mateixa opinió, s'estableix com un exemple. En relació a això, Viṣṇu, etc., consideren la inexistència de la llum com a foscor. Si es pregunta: perquè ? Perquè la inexistència de la llum s'anomena 'foscor'. Si existeix foscor aquí, llavors no existeix llum; aquest és el sentit. De manera similar, per altres investigadors l'entitat anomenada 'foscor', qualsevol cosa que aquesta pugui descriure, no existeix enlloc. Per aquesta raó, que la foscor es dissipa mitjançant la llum

d'una llàntia, no s'estableix. En conseqüència, aquest exemple que afirma que la llum d'una llàntia dissipa la foscor no és lògica. Perquè no és lògica, els anomenats 'instruments del coneixement vàlid', com a categoria proveïda per l'exemple, no s'estableixen com a existents. Així els anomenats 'instruments del coneixement vàlid', que s'estableixen a si mateixos i a d'altres, no existeixen.

10.

La llum d'una llàntia no s'il·lumina a si mateixa, perquè la foscor no existeix en aquesta.

La llum d'una llàntia no s'il·lumina a si mateixa. Atès que no existeix la foscor a la llum d'una llàntia, què il·luminarà ? La 'llum d'una llàntia' i la 'il·luminació' són la mateixa cosa; allà la foscor no existeix perquè la foscor i la llum són contraris.

D'altra banda:

11.

La foscor també s'enfosquiria a si mateixa, perquè succeiria la conseqüència absurda del contrari.

Si es pregunta: Si la llum d'una llàntia s'il·lumina a si mateixa i a d'altres, què obtenim amb l'exemple ? responem que això, perquè al succeir el contrari, la foscor també s'enfosquiria a si mateixa. Si la foscor també enfosqueix el seu propi si mateix, en aquest cas resultaria que la foscor no seria percebuda. Si es pregunta en relació a qui es diu això, responem que la paraula 'si' s'ha dit en relació a la opinió d'aquells qui afirmen que la llum d'una llàntia s'il·lumina a si mateixa i a d'altres. Si la foscor s'enfosqués també per si mateixa, la llum d'una llàntia no l'il·luminaria.

D'altra banda:

12.

Els instruments del coneixement vàlid i l'objecte no s'estableixen, com a existents, en cap dels tres temps.

Els instruments del coneixement vàlid poden existir abans de l'objecte a conèixer o després, o els instruments del coneixement vàlid i l'objecte poden existir al mateix temps.

Si els instruments del coneixement vàlid existeixen abans de l'objecte a conèixer, llavors en relació a què es poden anomenar 'instruments del coneixement vàlid' ? No existeix l'objecte a conèixer en relació al qual els

instruments del coneixement vàlid puguin existir i en relació al qual quelcom sigui descobert a partir d'aquests instruments del coneixement vàlid.

Si existeixen després, com l'objecte existeix, què podrien ser els instruments del coneixement vàlid ? No s'admet que quelcom no originat pugui ser els instruments del coneixement de quelcom sorgit, perquè succeiria la conseqüència absurda que les banyes de la llebre ,etc. esdevinguin els instruments del coneixement vàlid i perquè quelcom no sorgit i quelcom sorgit no poden estar junts.

Si existeixen al mateix temps, això no és possible. Com per exemple, les dues banyes del toro sorgint alhora no s'admeten com la causa i l'efecte, l'una de l'altra.

S'ha dit:

13.

Com que els instruments del coneixement vàlid i l'objecte no s'estableixen, com a existents, en cap dels tres temps, la seva negació no és lògicament possible.

S'ha afirmat que els instruments del coneixement vàlid i l'objecte no s'estableixen, com a existents, en cap dels tres temps. Per tant, la negació de la naturalesa pròpia dels instruments del coneixement vàlid i de l'objecte, expressada per tu, ha d'existir necessàriament abans que l'objecte que ha de ser negat, o després, o alhora. En conseqüència, la negació tampoc no s'estableix, com a existent, en cap dels tres temps. Com que no existeix allò que ha de ser negat, com pot ser negada la seva pròpia posició i com podria existir la negació dels instruments del coneixement vàlid i de l'objecte ?

Però si s'ha dit que la negació s'estableix, com a existent, llavors com que els instruments del coneixement vàlid i l'objecte s'han establert com sent similars a qualsevol objecte investigat dels tres temps, els instruments del coneixement vàlid i l'objecte s'estableixen, com a existents i és necessari explicar la seva diferència.

S'ha dit que en aquest cas, únicament si allò que és negat i la posició que nega no s'establissin, com a existents, en cap dels tres temps, seria així si els instruments del coneixement vàlid i l'objecte no existissin. Però en aquest cas, la negació tampoc no s'establiria com a existent.

S'ha de respondre:

14.

Dir que la negació s'estableix com a existent i que els instruments del coneixement vàlid i l'objecte també s'estableixen com a existents; això no és possible per l'acceptació prèvia.

Dir que, a conseqüència de la consideració dels tres temps, tenim que degut a la negació, els instruments del coneixement vàlid i l'objecte existeixen, no és possible. Si un pregunta: perquè ? per l'acceptació prèvia. Després d'haver acceptat prèviament que els instruments del coneixement vàlid i l'objecte no s'estableixen com a existents en cap dels tres temps, apareix un defecte lògic en el teu raonament. No és possible dir després de la investigació que degut a l'eliminació dels instruments del coneixement vàlid i de l'objecte a partir de l'acceptació prèvia de la seva inexistència en cap dels tres temps, la seva negació tampoc no s'estableix com a existent.

15.

Si existeix l'acceptació de la no existència dels instruments del coneixement vàlid i de l'objecte, en el mateix moment d'aquesta acceptació, la discussió s'ha acabat.

Si es pregunta: perquè ? responem que al mateix temps tu dius qui són estúpids i completament satisfets amb si mateixos, com que els instruments del coneixement vàlid i l'objecte no s'estableixen com a existents en cap dels tres temps, la negació i la paraula que nega no s'estableixen com a existents. En aquest mateix moment, no s'accepten per tu -desitjós d'anular el teu propi defecte lògic- els instruments del coneixement vàlid i l'objecte com a entitats no existents ? S'ha dit per mi que aquesta negació existeix a partir de la inexistència dels instruments del coneixement vàlid i de l'objecte. Després d'haver acceptat que la negació, la qual existeix a partir de la inexistència dels instruments del coneixement vàlid i de l'objecte, havent acceptat la primera posició: 'la inexistència dels instruments del coneixement vàlid i de l'objecte', pel motiu de negar la negació, la discussió s'ha acabat.

S'ha dit que quan la no existència és negada, l'anomenada negació no existeix, nosaltres responem que no és així,

16.

Perquè, en la negació, únicament la idea d'una entitat no establerta com a existent és eliminada.

Per exemple: encara que el riu no és profund algú que posseeix la idea que és profund s'atemoritza i algú que coneix això, amb l'objectiu d'eliminar

aquesta terrible aprehensió li diu: 'El riu no és profund'. Així, aquest riu profund no existeix i aquesta posició negativa de l'altre home és apropiada per destruir la idea d'aquest home atemorit. Si allò que es nega no existeix, el negar mitjançant el nom d'allò que es nega és possible. Després d'haver acceptat: 'Si s'accepta el mateix defecte lògic, existent en l'exemple del riu com en el teu raonament, llavors per l'acceptació d'aquest mateix defecte lògic, la discussió s'ha acabat', s'espera a dir una altra cosa.

S'ha dit:

17.

La percepció, etc., existeixen. Si es pregunta: Perquè ? Perquè proporcionen un coneixement correcte.

S'ha dit aquí que la cognició, que s'origina després de la comprensió de l'objecte de la percepció, de l'existència en l'objecte de la capacitat d'execució o no execució de la seva pròpia funció, dona un coneixement correcte; i que sobre la resta de instruments del coneixement vàlid es diu el mateix perquè els instruments del coneixement vàlid i l'objecte existeixen.

S'ha dit:

18.

Precisament si la percepció, etc. existeixen, l'objecte no s'admet.

Si això s'accepta s'ha de dir: Si els instruments del coneixement vàlid com la percepció, etc., s'estableixen com a existents, has de dir què és allò altre, l'objecte a conèixer. Ja que, encara que una olla es percep, l'olla no es percep a si mateixa perquè únicament allò que és l'objecte corresponent d'un òrgan sensorial és percebut. Prenent el sentit de l'ull com a òrgan sensorial representatiu, únicament allò que és l'objecte corresponent d'aquest és percebut, i a més d'aquest la percepció depèn de condicions com la perspectiva, etc. Per tant, si l'olla, etc. s'estableix com percebuda, és necessari dir que succeeix amb l'objecte que ha esdevingut conegut i amb els instruments del coneixement vàlid.

De la mateixa manera la inferència es produeix a partir de la connexió entre el foc i la cigarreta i és precedida per una percepció. Sent així, quan un coneixement inferit s'origina, que succeeix amb l'objecte inferible del que s'ha originat la inferència ? En relació a la resta dels instruments del coneixement vàlid es diu la mateixa cosa.

S'ha dit: En relació a l'olla, la idea de l'olla és l'instrument del coneixement vàlid i l'objecte i la olla mateixa és l'objecte a conèixer. Si això és així s'ha de replicar:

19.

Atès que l'olla és únicament una condició determinant, no és la cognició ni és allò cognoscible.

Si s'accepta que la idea s'origina a partir de la connexió de l'objecte amb l'òrgan sensorial, per tant, aquesta olla és únicament una condició determinant i la idea no és els instruments del coneixement vàlid, i l'olla no és l'objecte a conèixer.

D'altra banda:

20.

La idea no és els instruments del coneixement vàlid perquè s'ha dit que és un objecte.

Si es pregunta com és possible dir, segons tu, que la idea sigui l'objecte, s'ha de respondre que és així, perquè les ànimes, els cossos, els objectes, les idees, els pensaments, les accions, els errors, les reencarnacions, els sofriments, les emancipacions s'han descrit per tu com a objectes a conèixer. Per tant, ambdós no existeixen.

S'ha dit: Quan s'afirma que allò que són els instruments del coneixement vàlid és realment l'objecte, s'origina un dubte. A partir de l'existència del dubte, ambdós, els instruments del coneixement vàlid i l'objecte s'estableixen com a existents.

En relació a la categoria 'dubte', s'ha dit que existeix i que no és sobre un objecte irreal, s'ha de respondre:

21.

El dubte no existeix en relació a quelcom percebut o en relació a quelcom no percebut perquè siguin existents o no existents.

Respecte al dubte, no es produeix en relació a un objecte percebut o en relació a un objecte no percebut, o en relació a un objecte que sembla ser percebut. En relació a un objecte percebut, el dubte no és lògic; en relació a un objecte no percebut, el dubte no és lògic; el tercer objecte que sembla ser percebut, no existeix. Per aquesta raó, el dubte no existeix.

S'ha dit:

22.

El dubte no existiria si no fes referència a peculiaritats.

Aquell qui compren una entitat com 'el tronc d'un arbre o un home', a partir d'observar més enllà, esdevé un pensament problemàtic tant si és un home com el tronc d'un arbre.

Les peculiaritats com el niu d'un ocell o un grup de cérvols, etc., són vistos al mateix temps que l'evidència: 'Això és realment el tronc d'un arbre'; però la idea de l'home s'origina perquè les accions de moure el cap, moure la mà, etc. són vistes, i perquè la idea 'home' és, en aquest cas, la contrapartida a la idea de 'tronc de l'arbre'.

Degut a l'existència i la no existència d'aquestes idees, existeix la referència a les peculiaritats, i d'una manera diferent de la del dubte existent.

S'ha dit que per aquesta raó existeix el dubte.

23.

Atès que és negat prèviament, el dubte no fa referència a peculiaritats.

Tant si les peculiaritats existeixen com si les peculiaritats no existeixen, el dubte no existeix. Amb això el dubte es nega prèviament.

Si es pregunta: Perquè ? Responem que en relació al tronc de l'arbre, percebent les característiques com el niu de l'ocell, etc., quan el coneixement: 'aquí existeix el tronc de l'arbre' s'origina, no existeix dubte, ja que existeix la cognició de les entitats com són. De la mateixa manera, en relació a l'existència de l'home, també, percebent les característiques com el moviment del cap, etc., s'origina la cognició de les entitats com són: 'aquest és realment un home', no existeix dubte, ja que existeix cognició de les entitats com són.

Quan no existeixen les característiques pròpies per a un coneixement correcte en relació a ambdós, mentre existeix la no determinació, no existeix dubte. Els significats de 'no averiguació', 'determinació no exacta', 'no percepció', 'manca de coneixement', 'no visió', no són diferents, són sinònims de 'manca de coneixement', perquè són el contrari de 'coneixement'.

D'aquesta forma s'explicaria: Si existeix coneixement mitjançant la referència a les peculiaritats, quan les peculiaritats no són vistes, es produeix manca de coneixement. Quan el moviment del cap i el moviment de la mà, etc., són vistos, un no dubta. I quan no existeixen peculiaritats únicament existeix manca de coneixement.

Quan existeixen les peculiaritats existeix el coneixement, però quan el coneixement no existeix, existeix únicament manca de coneixement.

La tercera alternativa en relació a que les peculiaritats i la manca de peculiaritats succeeixin simultàniament no és possible. El dubte no existeix.

S'ha dit: El dubte existeix en relació a l'objecte que és el propòsit de l'acció de manera que al considerar-lo el nostre coneixement no s'origina amb evidència. Si s'ha dit això, s'ha de respondre:

24.

L'objecte que és els propòsit de l'acció no existeix tant si l'acció existeix com si no existeix.

Aquest objecte, en relació als actes d'un, això és el propòsit; això s'ha dit per tu. De la mateixa manera el fabricant d'una olla, considera l'olla com el seu objecte. Si l'olla existeix en el fang, llavors l'acció d'aquest fabricant existiria sense l'objecte; o si l'olla no existeix en el fang, a partir de la seva inexistència, com en l'exemple de la sorra i l'oli, considerant això, no existeix l'acció.

S'ha dit que:

25.

Considerant la sorra, l'acció no existeix, però el propòsit de l'acció existeix perquè existeixen exemples que demostrin la seva existència.

Per exemple, quan la roba de llana és el propòsit, existeix una acció dels fils de llana, etc., però no existeix considerant les fulles de l'herba.

Si s'ha dit això, s'ha de respondre amb un exemple de cada classe.

26.

És similar al mateix precedent.

A més:

27.

Atès que l'inici i el mig no existeixen, la fi tampoc no es veu.

Com la fi d'un objecte pot ser vist per algú si no es veu l'inici i el mig ? Si l'inici i el mig no existeixen, la fi no existeix. Per aquesta raó, l'exemple és no existent.

S'ha dit que l'exemple és aquesta matèria en relació a la qual ambdós, l'home corrent i l'investigador, tenen la mateixa intel·ligència i que existeix mitjançant la similitud i mitjançant la diferència. Si s'ha dit això, s'ha de respondre:

28.

A partir de la similitud, el foc no és exemple del foc.

Allò que s'anomena 'exemple per similitud' no existeix perquè el foc no és exemple del foc, ja que allò que s'ha d'establir i allò que estableix no serien diferents. Si allò que s'ha d'establir és el mateix que allò que estableix, com podria ser diferent l'exemple ?

A més:

29.

L'aigua no és l'exemple del foc a partir de la diferència.

Allò que pertany al fred no s'admet com a exemple del foc. És com dir que existeix una aigua que és freda i que és com el foc.

30.

Si es diu que existeix mitjançant una petita similitud, responem que no és així, com s'ha vist a partir del cas de la comparació entre la muntanya Sumeru i un cabell del cap.

S'ha dit, considerant aquesta matèria, que l'exemple existeix mitjançant una petita similitud; això no és possible. Si es pregunta: Perquè ? responem que en aquest món, la muntanya Sumeru i el cabell del cap, ambdós, tenen una petita similitud en relació a l'existència, la unitat i la corporeïtat. D'altra banda, no és una opinió general parlar sobre el cabell del cap com a similar de la muntanya Sumeru.

S'ha dit que l'exemple succeeix a partir de una similitud parcial. S'ha de respondre:

31.

A partir de la refutació prèvia, l'exemple no existeix mitjançant una similitud parcial.

En aquest món no és possible que l'exemple sigui produït amb una diferència parcial. Per aquesta raó, l'exemple no s'estableix com a existent a partir d'una similitud parcial o diferència.

S'ha dit: Afirmeu que l'exemple no s'estableix com a existent, però això no ha de ser dit per tu juntament amb la posició de la inexistència de la categoria 'teoria acceptada'. Si s'ha dit això, s'ha de respondre:

32.

Si l'inici no s'estableix com a existent la fi no s'estableix com a existent. Si l'inici no s'estableix com a existent, ambdós, el mig i la fi no s'estableixen com a existents.

S'ha dit: Mancat d'alguna part, la demostració no existeix i un discurs teu amb part no existiria. El teu discurs complet, a partir de la seva desconexió, seria descartat. Per tant, és necessari parlar de tots els fets assumint les seves parts. Altrament, la negació no és possible.

Si s'ha dit això s'ha de respondre:

33.

A partir de la no existència de la totalitat les parts no existeixen.

A partir de la no existència de la totalitat en les parts que formen la proposició, el raonament, l'exemple, l'aplicació i la conclusió, les parts per separat són no existents.

S'ha dit que la totalitat existeix en els agregats. Si s'ha dit això, s'ha de respondre:

34:

Com que la totalitat no existeix per separat en cadascuna de les parts, tampoc no existeix en els agregats.

Allò que s'ha dit: 'La totalitat existeix en els agregats', no és possible. A partir de la no existència de la totalitat en cadascuna de les parts per separat, tampoc no existeix en els agregats.

A més:

35.

Si la totalitat és una, resultaria l'absurda conseqüència de totes les múltiples parts sent una.

Aquest error succeeix, no sent la totalitat diferent de les parts o sent la totalitat una, diferent de les cinc parts, resultaria l'absurda conseqüència de l'existència de sis elements.

36.

Com que la totalitat no s'estableix com a existent en cap dels tres temps, les parts no existeixen.

La proposició i les parts del sil·logisme són sorgides i no sorgides alhora que la totalitat; o la totalitat és passada en relació a les parts actuals; o la totalitat és futura en relació a les parts actual. Aquestes alternatives no accepten una consideració, perquè no són lògiques. Per aquesta raó, essent la totalitat no existent, les parts també són no existents.

37.

O com l'exemple de l'herba Balbaja, la totalitat s'estableix també com a existent.

S'ha dit que d'aquesta manera no és possible lligar un elefant amb una simple herba Balbaja, però és possible l'agregat de l'herba Balbaja, així la totalitat existeix en l'agregat de la proposició i en els altres membres del sil·logisme.

S'ha de respondre:

38.

Això no és així, perquè la raó presentada per provar-ho és igual a allò que s'ha de provar.

Això és com la dona estèril i, el cec i la sorra, Si un nen no pot ser procreat per una dona estèril, de la mateixa manera tampoc no pot ser procreat per una multitud de milers de dones estèrils. Així com en una persona cega no existeix la capacitat de veure, tampoc en milers de persones cegues no existeix la capacitat de veure. Així com en cada gra de sorra no existeix l'oli, tampoc en un agregat de molts grans de sorra no es produeix, perquè no existeix.

O si tu penses: Els exemples de la dona estèril, etc., són iguals al meu exemple de l'herba de Balbaja. Existeix una capacitat de lligar adequada a la naturalesa de Balbaja en un únic Balbaja amb la qual la papallona, etc., i alguns éssers d'aquest tipus són lligats; i mitjançant lligar molts Balbages, un elefant podria ser lligat. Això no és possible.

Si es pregunta: Perquè ?,

39.

Perquè no és lògic.

Si s'accepta com un exemple acceptat per tothom, no és adequat per les dues totalitats (presumpta i la que resulta), perquè les seves parts no coexisteixen. La proposició i els altres membres del sil·logisme, i les seves lletres constitutives no coexisteixen en el mateix temps ni en el mateix lloc en la llengua. Per aquesta raó aquest exemple de Balbaja no és lògic. I perquè no és lògic, les parts no existeixen. Així s'ha establert.

A més:

40.

Existiria l'absurda conseqüència de l'existència de les parts també per les parts.

Si les parts fossin els productors d'una entitat no establerta, existirien com una entitat establerta que estableix o una entitat no establerta.

Si fossin una entitat establerta que estableix, llavors aquesta productors, mitjançant allò que ells esdevenen productors, altres productors existirien; i a partir d'aquests últims altres. Existiria l'absurda conseqüència de la regressió a l'infinit.

També, si a partir d'aquestes parts, altres parts que estableixen a aquestes no existeixen, seria necessari per tu, després de la teva posició que la totalitat s'estableix com a existent mitjançant totes aquelles parts, admetre tant la diferència com la destrucció de la teva proposició.

A més:

41.

Tant si la raó és diferent com si és no diferent de la proposició, la raó no existeix.

La proposició i la raó són diferents o no diferents, Si són diferents, què succeeix ? Responent amb una proposició: La roba de llana és realment blanca, Si a més es pregunta: quina és la raó ? perquè és negra. Això no s'admet perquè la blancor no s'estableix mitjançant la negror com a productor. Si la raó i la proposició no són diferents, i es pregunta: què succeeix ? responem amb una proposició: La roba de llana és blanca. Si es pregunta: quina és la raó ? perquè és blanca. Aquest últim no s'estableix del primer: l'últim és igual a allò que s'ha d'establir.

A més:

42.

La raó tampoc no existeix, perquè no existeix una raó per la raó.

Allò que es diu que s'origina a partir de la raó, no existeix, quan per la raó tenim una altra raó, ja que aquesta última existeix també per una altre. Succeeix la regressió a l'infinit. Si no s'accepta l'existència d'una altre raó per la raó, llavors la raó no existeix. Altrament si s'accepta una raó sense raó, llavors, com la raó, tot podria establir-se sense raó.

A més:

43.

Com que la proposició i la raó no existeixen, l'aplicació i la conclusió no existeixen.

A partir de la no existència de la proposició, de la raó i l'exemple, l'aplicació i la conclusió tampoc no existeixen.

A més:

44.

Per la resta de membres del sil·logisme la raó no existeix.

Si la proposició es demostra mitjançant la raó, l'exemple i els altres membres del sil·logisme, resultaria l'absurda conseqüència d'existir sense raó.

A més:

45.

Si es pregunta que succeeix si la demostració es produeix mitjançant els instruments de la raó, responem que l'exemple i els altres membres del sil·logisme són inútils.

Si penses que la proposició es demostra mitjançant la raó, llavors l'exemple i els altres membres del sil·logisme esdevindrien inútils, perquè el propòsit del sil·logisme es compleix únicament per la raó.

A més:

46.

Altrament, la raó seria inútil.

Si s'admet que l'exemple demostra, llavors la raó esdevé inútil. Altrament, l'exemple és inútil.

S'ha dit això per demostrar l'existència de l'ànima, la raó i l'exemple.

Si s'ha dit això, s'ha de respondre:

47.

L'ànima no pot ser demostrada.

Penses que l'ànima pot ser demostrada a partir d'una raó. Per exemple, has dit: 'l'ànima és eterna' com a proposició, 'perquè no posseeix cos' com a raó i l'exemple: 'com l'espai'. Sent provada per la raó, l'ànima no és eterna, a partir del seu ser no etern, l'ànima no posseeix naturalesa eterna, perquè la seva eternitat no existeix per si mateixa. Així és amb la raó i l'exemple.

A més:

48.

Si l'existència d'una entitat s'expressa per una altra, quan una existeix l'altra no existeix.

Quan la proposició s'expressa, llavors la raó i els altres membres del sil·logisme no existeixen, i també quan la raó s'expressa, la proposició i els altres membres del sil·logisme no existeixen. Per tant, la raó, etc., són no existents.

Al respecte s'ha dit: aquesta proposició teva que tots els membres del sil·logisme no existeixen, en conseqüència, a partir d'admetre la proposició, per a tu la resta dels membres del sil·logisme també s'estableixen com a existents.

Si s'ha dit això, s'ha de respondre:

49.

Les síl·labes també són iguals.

En relació a les síl·labes que són les parts d'un membre del sil·logisme no establert, això també es veu. Així com la síl·laba 'pra', la síl·laba 'ti' i la síl·laba 'jñā' no existeixen al mateix temps, la proposició (pratijñā) tampoc

no existeix. En relació a la síl·laba 'pra' també, a partir de l'emissió de 'pra', etc., es dona en un cert ordre, aquestes síl·labes no existeixen. Quan una síl·laba, no nascuda de condicions com l'aire, l'espai, la llengua, la dent, el coll, el paladar, la saliva i l'esforç, existeix, l'altra no existeix.

S'ha dit que quan existeix la vacil·lació, immediatament després que un raona, llavors existeix la categoria anomenada 'raonament'. I a partir de la seva existència, les altres categories també s'estableixen com a existents. Si s'ha dit això s'ha de respondre:

50.

El raonament també és com el dubte.

Si es pregunta: Com és això ? responem que la investigació és en relació a un objecte conegut o en relació a un objecte encara no conegut. Si és en relació a un objecte conegut, que s'investiga ? Si és en relació a un objecte encara no conegut, que s'investiga ? No existeix una tercera alternativa.

S'ha dit que la indagació de l'objecte després de l'examinació és la determinació, i que per tant s'admet una causa de la determinació; i que la causa, l'examinació en relació al coneixement de la realitat, és el raonament.

Si s'ha dit això, s'ha de respondre:

51.

Com que la matèria i l'existència i la unitat, etc., no són diferents ni no diferents, la determinació no existeix.

En relació a això, l'olla, l'existència, la unitat, la rodonesa, etc., són iguals o diferents. Si s'admeten com a iguals, llavors resultaria que com qualsevol d'aquests d'entre l'existència, existirien, l'olla podria existir, com és el cas de 'Siva' i 'el Poderós' i 'el Destructor de les Ciutats'. Altrament, si no fos així, llavors no serien el mateix. Si fossin diferents, llavors l'olla, no sent existent, no seria ni una, ni rodona ni vermella. S'ha dit que l'olla existeix perquè està posseïda d'existència. Responem que no és així: si una entitat està posseïda de quelcom, el productor no esdevé posteriorment. Per tant, com no són ni un ni diferents ni ambdós, la determinació no existeix.

S'ha dit: 'El debat es proveeix amb la demostració i la crítica' mitjançant els instruments del coneixement vàlid; no està en contradicció amb la teoria acceptada; és originat dels cinc membres del sil·logisme; conté una tesi i una contratesi; i respecte la teva atenció a destruir l'olla, etc., conté implícitament una tesi i una contratesi.

Si s'ha dit això, s'ha de respondre:

52.

El debat no existeix a partir de la no existència d'ambdós, del nom i d'allò que és anomenat.

El debat no existeix. De la mateixa manera com la determinació no existeix perquè l'existència i la unitat, etc., no són diferents ni no diferents ni ambdós. Si la paraula 'olla' i l'olla fossin un i el mateix, llavors de la mateixa manera com la paraula 'olla' ve a l'existència aparentment sense referència a la massa del fang, la roda, l'aigua, etc., similarment l'olla mateixa vindria a l'existència després de produir-se la idea de l'olla, etc. Al dir 'olla' la boca esdevindria plena, i al dir 'foc' els llavis es cremarien. No és possible acceptar-les com una entitat. Si són diferents, al dir 'olla', l'olla no seria descoberta.

S'ha dit que existeix un ús comú de la paraula que es produeix mitjançant convenció. Responem que no és així:

53.

Perquè existeix ocasió per l'examinació de la vertadera realitat atribuïda a les setze categories.

'L'Alliberament es produeix mitjançant els instruments del complet coneixement de les setze categories': aquesta és la teoria acceptada dels teus. Inepte, aquell qui segueix la frívola tesi de la lògica ! En la teva opinió, les setze categories, els instruments del coneixement vàlid i l'altre, existeixen de veritat. En relació a aquesta opinió teva, quina idea és reconeguda pels homes savis ? Aquests noms, produïts convencionalment a partir de la pròpia visió en relació als objectes que són irreals com succeeix en 'Devadatta' i 'Indragupta'. Si l'Alliberament es produeix mitjançant els usos comuns del món, llavors també els cuidadors de vaques s'alliberarien i les distincions: 'savi' i 'ignorant' no existiria.

A més:

54.

Els noms produïts convencionalment són compresos de múltiples formes.

Per exemple, la vaca s'anomena amb diferents noms per persones de diferents grups, i de la mateixa manera, degut a les diferències de les

llengües dels territoris, també la mateixa entitat s'anomena en sànscrit piṇḍarasa i per altres noms o expressions en altres llengües.

A més:

55.

Els homes savis del món són vistos per la seva connexió de molts objectes en un món.

Els homes savis del món connecten la paraula 'anar' a molts objectes. La mateixa cosa succeeix també amb la paraula 'hari'. La paraula 'anar' es combina amb moltes classes de objectes, per exemple: amb 'món', 'regió', 'el fonament de la terra', 'el raig de llum', 'el raig', 'el bestiar', 'l'ull', 'l'aigua', 'el cel'. Amb aquests nou significats, la paraula 'anar' es pren pels savis. I també com 'Viṣṇu', 'el lleó', 'l'elefant', 'la granota', 'el sol i la lluna', 'la llum', 'el mico', 'el marró vermellós', 'el lloro', 'Indra', 'la serp' s'han de comprendre com 'hari' pel savi. 'Rāhu', 'L'habitant', 'Viṣṇu', 'Hari', 'Gopati', i 'el Senyor', 'Narasimha', 'El nan', 'La serp' com 'Nārāyaṇa' són considerats. Això també s'aplica a les altres paraules. Per cada paraula particular existeixen molts significats i també per cada objecte existeixen moltes paraules. Així les paraules 'el Poderós', 'Indra', 'El destructor de les ciutats', 'Yajña', 'Kauśika' i 'Śakra' es combinen amb un objecte particular. 'Inexistent' i 'no existent' i 'no conegut' són sinònims. No s'estableixen de veritat. Per aquesta raó, el defecte de la paraula i l'objecte sent combinat en molts camins és vist; a partir de la seva indeterminació no s'estableixen com a existents.

A més:

56.

Sent un, la paraula i l'objecte no poden ser establerts com a existents; ni sent diferents.

Quan s'utilitza la paraula 'olla', el coneixement en relació a l'olla no és vertader. De la mateixa manera si, sent diferents, també fossin un, també existirien els efectes mencionats. A partir d'això no existeix el debat.

A més:

57.

Això també és vàlid per la discussió i el confrontament.

De la mateixa manera que la refutació això és vàlid per la discussió. Aquest és el significat. Per tant, la discussió i el confrontament són no existents.

S'ha dit: Com totes les raons han estat proposades, per tu, en la discussió com sent aparences de la raó, res no tindria refutació. S' s'ha dit això s'ha de respondre:

58.

L'aparença de la raó no existeix a partir de la no existència de la similitud i la diferència.

Si fos aparença de la raó, existiria mitjançant la similitud o mitjançant la diferència. Quelcom que esdevé aparença de la raó mitjançant la similitud no existeix. De la mateixa manera que un examen complet d'or pur en allò que és or pur, un no pot discernir l'or i que, sent or, no és aparença de l'or, allò que és la raó, sent únicament una raó, no és aparença de la raó. De la mateixa manera, no pot esdevenir aparença de la raó mitjançant la diferència. Les substàncies, etc., que no són or, com poden esdevenir aparença de l'or ? Allò que no és raó no pot ser aparença de la raó a partir de la mateixa raó que no existeix. Allò anomenat 'aparença' d'una entitat no és l'entitat mateixa perquè l'entitat mateixa és el contrari de l'aparença d'una entitat. Com a partir de la hipòtesi de la transformació d'una entitat amb naturalesa pròpia, aquesta no pot ser destruïda mitjançant les peculiaritats desiguals de la seva base o la representació d'aquesta entitat produïda fora de les peculiaritats iguals a la base, és realment la seva cognició. De la mateixa manera després de la consideració l'anomenada 'aparença de la raó' no existeix. A partir de la no existència de la raó, i una tercera forma d'aparença de la raó com quelcom diferent de la raó no s'admet, per tant l'aparença de la raó no existeix.

A més:

59.

La raó no afectada per la indecisió en la seva pròpia naturalesa és produïda fora de la manca de decisió.

Si es pregunta: Com és possible el fet de no ser afectada per la indecisió ? La raó, en la seva pròpia naturalesa, no va acompanyada d'indecisió ni és afectada per ella. Si la seva pròpia naturalesa no és afectada per la indecisió no existeix acompanyada per la indecisió. Si es pregunta: Perquè ? Perquè

la pròpia naturalesa no es pot rebutjar. Perquè la raó existeix gràcies a la seva pròpia naturalesa no pot ser acompanyada per la indecisió. Rebutjant la naturalesa pròpia, si no pot anar acompanyada de la indecisió, a partir del rebuig de la seva pròpia naturalesa, una entitat no existeix. Altrament, no seria lògic. Així s'ha ensenyat. La raó que és provada per la naturalesa d'aquell qui la prova, que ha estat provat, gràcies a la seva pròpia naturalesa, no va acompanyat d'indecisió. I allò que no és la naturalesa d'aquell qui prova allò que s'ha de provar perquè no és la raó, no pot anar acompanyat de la indecisió, i no existeix una tercera alternativa.

S'ha dit:

60.

La raó que existeix acompanyada de la indecisió és possible.

Per exemple, en relació a 'l'espai' i 'l'acció', la incorporeïtat és una raó acompanyada d'indecisió, i en relació a 'l'àtom' i 'l'olla', etc., la generalitat i la particularitat també ho són.

61.

Si s'ha dit això, responem que no és possible perquè les raons són diferents en cada cas.

Les raons acompanyades de la indecisió no existeixen. Si es pregunta: Perquè ? perquè les raons són diferents en cada cas. Allò que és la incorporeïtat que existeix en l'espai, no és lògic que existeixi realment en l'acció i en la ment, perquè el sorgir i el no sorgir són contradictoris. Mentre la incorporeïtat de l'acció i la ment, etc., és provada amb el sorgir, la incorporeïtat de l'espai no es provada realment amb el sorgir. Allò que és la incorporeïtat de l'espai, que no existeix en l'acció, com l'acció és provada amb el sorgir, com la incorporeïtat sorgeix quan l'acció sorgeix juntament amb la incorporeïtat, i la incorporeïtat també s'exhaureix, quan l'acció s'exhaureix amb ell. Per tant, l'espai i la seva incorporeïtat són diferents de l'acció i la seva incorporeïtat. Allò que és la incorporeïtat de l'espai, no és lògic en l'acció, en la ment, etc., i allò que és la incorporeïtat de l'acció tampoc no existeix en l'espai.

Allò que prova que existeix alguna causa a provar o refutar, no és afectat per la indecisió en relació a la seva naturalesa de provador. El mateix serveix per la refutació. Per tant, una raó que va acompanyada per la indecisió no existeix. Si una raó fos contradictòria, no significaria que vagi acompanyada d'indecisió. Per tant, la incorporeïtat de l'espai no és una raó afectada per indecisió en relació a provar la seva eternitat. És el mateix en relació a l'acció, etc.

A més:

62.

També a partir de la no simultaneïtat.

L'aprovació o la refutació no són lògicament possibles en relació a l'objecte en relació al qual l'aprovació o la refutació són fetes. Ja que quan l'aprovació o la refutació succeïssin, l'objecte seria destruït. Si s'admet que una raó prova o refuta quan ambdós, objectes de l'aprovació o refutació perduren, quan s'exhaureixen no és lògicament possible que una raó les provi o refuti, perquè ambdós objectes no perduren. Per tant, una raó acompanyada per indecisió no existeix.

S'ha dit:

63.

Segons la teva opinió, si es pogués dir que totes les raons són contradictòries, no existirien raons acompanyades per indecisió.

Només una raó no acabada va acompanyada d'indecisió. I segons tu, allò que prova no està afectat per indecisió en relació a la seva naturalesa de provador. I el mateix serveix per la refutació. Per tant, una raó que va acompanyada per la indecisió no existeix. Existeix una contradicció si es diu això per l'oponent.

S'ha de respondre:

64.

Una raó contradictòria a la tesi no existeix perquè sorgeix abans o després.

Allò que s'ha dit que és una raó contradictòria no existeix. Una raó contradictòria a la tesi que ha sorgit abans no existeix, perquè aquesta raó que sorgeix després, no existeix amb aquella. Una raó contradictòria a la tesi dita després no existeix, perquè la raó no existeix. Si per l'existència d'una contradicció, en ambdós casos, de la raó i la tesi, perduessin en un i al mateix temps, no existeix cap camí per proposar una teoria i el seu oponent, al dir al mateix temps la tesi i la contratesi, perquè dues entitats que no perduren juntes no són contradictòries.

S'ha dit que l'aparença d'una raó que ha succeït en el temps existeix i que a partir de la seva existència l'aparença d'una raó existeix.

Si s'ha dit això, s'ha de respondre:

65.

El passat ha passat de llarg. Una raó que ha succeït en el temps i ha passat de llarg és passada.

Si has dit que el temps de l'olla és el present, i que el temps de la massa de fang és el passat i que els testos són del futur. Els testos són quelcom futur, per tant, també els temps de la massa de fang i de l'olla esdevenen passat. Com no existeixen en aquest moment, els testos, de què són ells el futur ? Si s'ha dit que el present i el passat existeixen, responem que no existeixen. Perquè el passat no existeix en relació al present i perquè el present tampoc no existeix en relació al passat; en relació als tres temps la negació és vàlida.

66.

El passat no existeix perquè resultaria l'absurda conseqüència de la inexistència de totes les formes de llengües.

Al món existeixen moltes formes de llengües: el saṃskṛta (ben construït), el asaṃskṛta (no ben construït) i el prākṛta (l'ordinari). En saṃskṛta s'ha dit: allò que realment ha sorgit és el passat; allò que existeix és el present i allò que sorgirà és el futur. El mateix s'aplica per les llengües asaṃskṛta i prākṛta. Així, al no deixar parlar l'oponent degut al seu defecte de l'existència de la raó el temps de la qual ha passat de llarg no hauria estat determinat.

A més:

67.

La raó que ha passat de llarg i el temps que ha passat de llarg no existeixen.

Si es pregunta: perquè ? responem que:

Perquè això no és possible.

Encara que la mateixa raó s'escolta per l'oïda, no existeix com quelcom passat, ja que ha passat de llarg. El temps que ha passat de llarg no és lògic perquè la seva raó és quelcom que ha passat de llarg. El temps present no depèn d'una raó passada perquè en aquest cas, el temps present seria el temps de la raó de la qual depèn. Per tant, havent examinat aquestes i altres

proves, el temps que ha passat de llarg no existeix, i la raó no oportuna tampoc no existeix.

S'ha dit:

68.

Encara que tot s'ha dit per mi com si fossin categories lògiques, segons tu no existeixen com a entitats vertaderes.

S'ha de respondre:

No, perquè resultaria l'absurda conseqüència d'un sofisma.

Això no és així, perquè tot allò s'ha dit com a refutació, tot allò s'ha dit a partir de la seva naturalesa de padārthas. Si es pregunta: perquè ? responem que tots els debatents, acceptant el que tu dius, destruirien necessàriament les seves pròpies paraules. Per tant, tot allò que s'ha dit s'accepta com a refutació, però no com a sofisma. Si aquest principi no s'admet, llavors el sofisma no succeeix.

S'ha dit que la categoria 'rèplica irrellevant' existeix en relació a un subjecte descobert, en relació al qual succeeix, sota múltiples formes, mitjançant la refutació, una rèplica irrellevant-objecció.

Si s'ha dit això, s'ha de respondre:

69.

Com que quelcom sorgit, no sorgit o ambdós no existeix, la rèplica irrellevant no existeix.

Si es pregunta: Què s'anomena 'rèplica irrellevant'? Com es produeix ? Sorgeix sent quelcom que ha sorgit realment o sent quelcom que encara no ha sorgit o sent quelcom que està sorgint. Quelcom que ha sorgit realment no és quelcom que pugui sorgir, perquè existeix realment com a sorgit. Quelcom que encara no ha sorgit no és quelcom que pugui sorgir, perquè no existeix encara com a sorgit. I ambdós al mateix temps no existeixen. Quelcom que està sorgint no existeix; no sent separat de l'ésser sorgit i del no ésser sorgit, l'acció de l'ésser sorgint és no existent.

S'ha dit: La demostració es dona per tu en un camí reiteratiu. Negues els múltiples subjectes mitjançant les nocions 'existeix' i 'no existeix', no tens una altra camí per negar els punts de derrota de l'argumentació.

Si s'ha dit això, s'ha de respondre:

70.

Això no és així perquè allò que s'ha dit abans i allò que s'ha dit després no són ni iguals ni diferents.

La reiteració no existeix. Si la reiteració existís, existiria mitjançant paraules iguals o diferents. La paraula que s'ha dit abans i la paraula que s'ha dit després no poden ser una reiteració del mateix. Si es pregunta: Perquè ? responem que perquè això s'ha dit realment, per tant, no és possible ser dit una altra vegada, ja que existeix realment. Com existeix realment, si es digués milers de vegades, com podria ser repetit ? O si s'ha dit que allò que s'ha dit després és diferent d'allò que s'ha dit abans, llavors responem que no pot ser una reiteració, perquè és realment diferent, i també perquè són instantanis. La paraula, quan s'ha dit abans és una cosa i quan s'ha dit després, encara que similar a la dita d'abans, és una altra cosa. Per tant, allò que és reiterat és diferent.

A més:

71.

Els punts de derrota en l'argumentació també són de la mateixa manera.

De la mateixa manera que la rèplica irrellevant no existeix, perquè quelcom sorgit i no sorgit i ambdós no existeixen, tampoc no existeixen els punts de derrota en l'argumentació. Els anomenats 'punts de derrota' en l'argumentació podrien sorgir d'un punt de derrota en l'argumentació o d'un no punt de derrota en l'argumentació. Ambdues formes de sorgir no són possibles. Per tant, els punts de derrota en l'argumentació no existeixen.

A més:

72.

Pels punts de derrota en l'argumentació no existeix derrota, com en el cas de l'encadenament.

Pels mateixos punts de derrota no existeix derrota. Com per exemple en el cas del lloc de l'encadenament, el lloc mateix indubtablement no està encadenat, i per tant no existeix possibilitat de indagació d'aquest lloc d'encadenament.

S'ha dit que de la mateixa manera que els instruments del coneixement vàlid i les altres categories són negades, la negació mateixa no existeix.

Si s'ha dit això, s'ha de respondre:

73.

A partir de la no acceptació d'ambdós: els instruments del coneixement vàlid i la seva negació. Com els instruments del coneixement vàlid i la seva negació no han estat establerts com a existents, l'única cosa que resulta és que no s'estableixen com a existents.

Si s'admet que, a partir de la no existència dels instruments del coneixement vàlid i les altres categories, la negació mateixa no existeix, i que sent així, ambdós no s'estableixen realment com a existents.

Un està parlant d'acord amb la realitat. Els noms no existeixen.

A partir de la no existència de la identitat, de la diferència i d'ambdós, s'accepta que totes les entitats no existeixen. Sent així, sense entitats no existeixen objectes a anomenar ni noms. Per aquesta raó, l'anomenat 'nirvāṇa' i 'alliberament' no són coses diferents.

Aquí acaba el 'Tractat sobre la Subtil Trituració' que elimina les setze categories, els instruments del coneixement vàlid, etc., creat per l'ācārya, Ārya Nāgārjuna.

Traducció: Albert Biayna Gea